

Kainuun liitto

Luonnontuotealan tutkimusseminaari 2019

Laadukkailla tuotteilla uusia avauksia

5.11.2019

Jouni Ponnikas / Kainuun liitto

Van hyvejää!

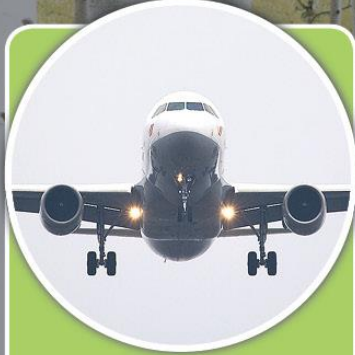
Hyvinvoiva ja vetovoimainen Kainuu

Maakuntaohjelma 2018 - 2021

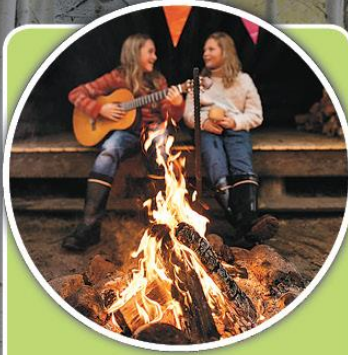
OSAAMINEN

matkailua,
teknologiateollisuutta,
biotaloutta, kestävää
kaivannaisalaa
=
YRITYSTOIMINTA

SAAVUTETTAVUUS

uusia
liikkumis-
ratkaisuja
=
TILAA ELÄÄ
JA ASUA

HYVINVOINTI

työtä,
terveyttä,
luonnonläheisyyttä,
yhteisöllisyyttä
=
SUJUVA ARKI

MAAKUNTAKUVA

omiin vahvuuksiin
perustuvia investointeja,
matkailijoita ja
asukkaita
=
POSITIIVINEN VIRE

KANSAINVÄLISYYS

alueellista,
kansallista,
kansainvälistä
yhteistyötä
=
TULOKEELLISUUS

Kestävä kehitys • Osaaminen • Digitaalisuus • Kansainvälisyys • Tasa-arvo

ARVOT: positiivisuus ja kannustaminen, koko Kainuun mahdollisuuksien optimointi

TL1.4. Kainuuseen eri toimialojen veturiyrityksiä ja julkisen sektorin toimialavetureita ja näiden ympärille liiketoimintaekosysteemejä ja osaamiskeskittymiä

Kainuun liitto

Strategisia toimenpiteitä:

- ✓ Julkisen sektorin toimijat yhteistyössä yritysten kanssa kehittävät olemassa olevia julkisia organisaatioita ja yrityksiä (kasvavia vientiyrityksiä) toimialavetureiksi ja houkuttelevat alueelle uusia. **Toimialavetureiden ympärille kehitetään liiketoimintaekosysteemejä ja osaamiskeskittymiä**, joissa yritykset sekä tutkimus-, innovaatio- ja kehittämisorganisaatiot tekevät yhteistyötä. Erityisesti panostetaan tuotannon sivuvirtoihin perustuvien tuotteiden ja kannattavan liiketoiminnan luomiseen (**kiertotalous**).

Kehitettäviä liiketoimintaekosysteemejä ovat esimerkiksi Renforsin ranta Kajaanissa (bioetanolin tuotanto sivuvirtoineen ja data-keskustoiminta), Paltamon biotuotetehdas (Bio Future Factory - konsepti), Kuhmon Woodpolis sekä Sotkamo – Kajaani alueella Vuokatti-campus ja kaivostoiminnan keskittymä (Terrafame, Sotkamo-Silver, Mondo Minerals, Otanmäki Mine) sekä **marja-alan tuotanto ja TKI-toiminta Suomussalmella, Sotkamossa ja Kajaanissa. Toimialavetureiden houkuttelu ja kehittäminen kohdistetaan erityisesti Kainuun kärkitoimialoille (biotalous, matkailu, kaivostoiminta ja teknologiateollisuus).**

Siirtyminen vähähiiliseen, uusiutuviin raaka-aineisiin ja tuotteiden uusiokäyttöön (kiertotalouteen) perustuvaan talouteen

- Tavoitteen strategiset toimenpiteet 2018–2021
-
- Biotalous kehittäminen (tuotantoa ilman fossiilisia raaka-aineita)
- Kiertotalouden kehittäminen (erityisesti biotalous ja kaivosten tuotannon sivuvirtojen hyödyntämiseen uutta yritystoimintaa)
-

KAINUUN BIOTALOUS MAAKUNTAOHJELMASSA 2018 - 2021

Biotalouden osa-alueiden yhteiset tavoitteet

Yleistavoitteet

- Lisää investointeja, raaka-aineiden jalostusta & kainuulaisia korkean jalostusasteen tuotteita ja palveluja
- Maatilojen kannattavuus & metsien tuoma aluetaloushyöty paranevat
- Pois fossiilitaloudesta: tuotantoprosesseja ilman fossiilisia raaka-aineita

Erityistavoitteet

- Työpaikat
- Investoinnit
- Metsäpotentiaali käyttöön
- Maatalous säilyy ja vahvistuu

Strategiset toimenpiteet

Kainuun biotalouden osa-alueet ja niiden kehittämistavoitteet

1. Metsäbiotalous (wood & non-wood)
2. Uusiutuva energia
3. *Ruoka ja sininen biotalous*
4. Luontomatkailu ja luontoperustaiset hyvinvointipalvelut

KAINUUN ÄLYKKÄÄN ERIKOISTUMISEN PAINOTUKSET 2018-2021

Läpileikkaavat teemat
ja tavoitteet kaikilla
osaamisaloilla:

Kehitystä vauhdittavien
teknologiasovellusten (KET)
tuominen tuotekehitykseen
ja valmistukseen

Robottiikan, automaation
ja data-analysoinnin
hyödyntäminen

Kiertotalouden
uudet ratkaisut
ja sovellukset

Vähähiilisyys, resurssitehok-
kuus ja ilmastonmuutoksen
hillinnän ja sopeutumisen
innovaatiot

INNOVAATIOT:

TEKNOLOGIA- TEOLLISUUS

- Mittaustekniikka
- Pelit, simulaattorit
ja datakeskukset
- Metalliteollisuus

BIOTALOUS JA KAIVOSTEOLLISUUS

- Alan teollisuuden
prosessi- ja ympä-
ristömonitorointi
- Metsäbiotalous,
ruoka ja sininen
biotalous

HYVINVOINTI- JA TERVEYSALA

- Aktiviteetti-
matkailu
- Terveys, liikunta
ja urheilu

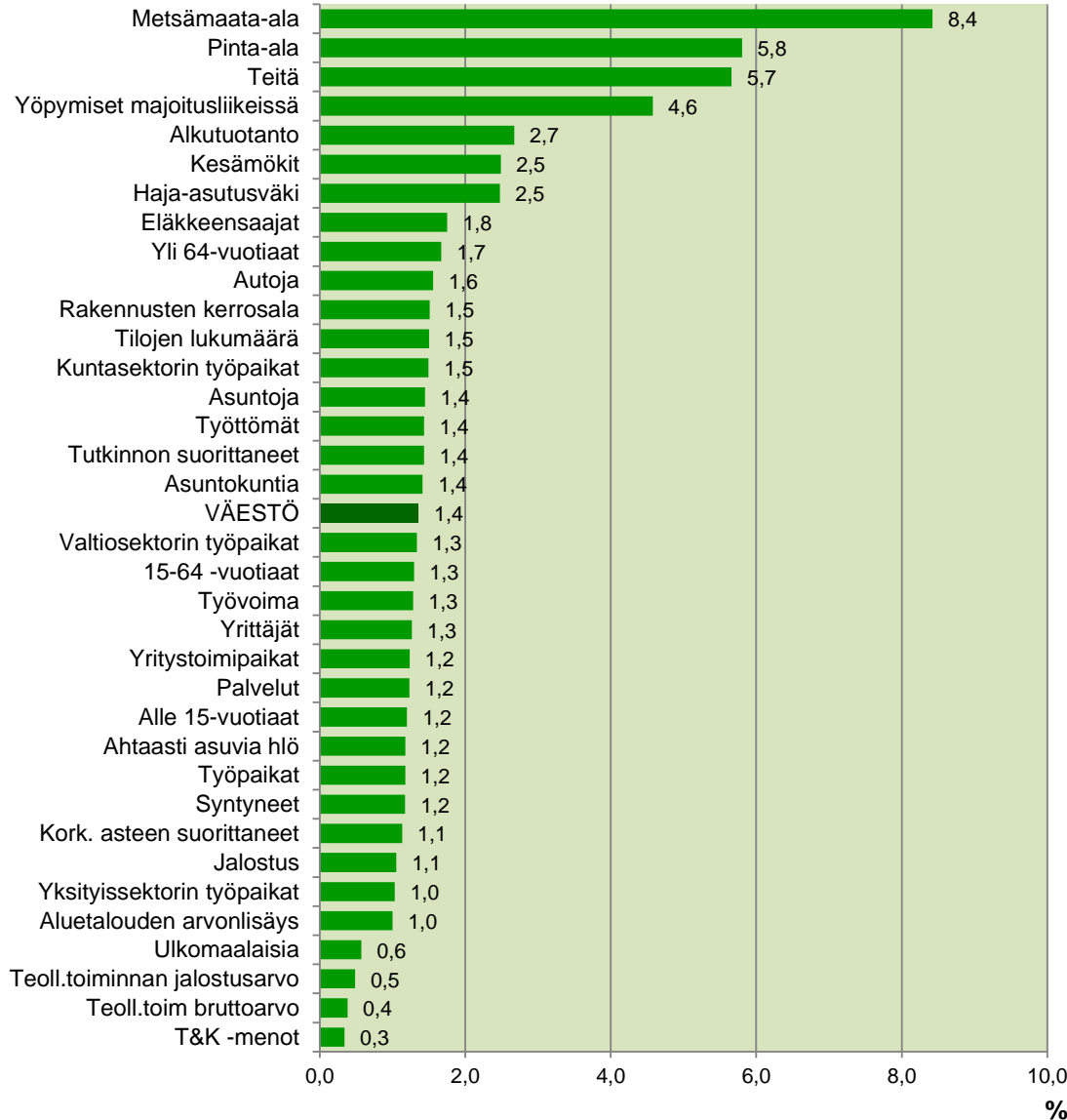

Investointeja, yrityksiä, osaamista ja teknologiaa alueelle, tuotannon
ja viennin jalostusasteen sekä volyymin kasvattaminen

Kainuun maakuntaprofiili

Kainuun liitto

Kainuu nojautuu vahvasti luonnon hyödyntämiseen sekä matkailun että biotalouden ja kaivostoiminnan kautta.

Kainuun luonnossa on luonnonvarojen lisäksi valtavat hyvinvointi- ja terveysresurssit, jotka ovat merkittävät kansantaloudelle.

Marja-ala Kainuussa – arvioita arvosta

- Osuus n. 12 % koko maan marjojen kotitalous- ja myyntipöiminnasta/osuus väestöstä noin 1,4 %
- Yritysten marjanostot hyvänä vuonna Kainuusta 3-5 milj. kiloa. Tulot poimijahinnoin 4-6 milj. euroa
- Kainuun luonnossa kasvavien marjojen biologisen kokonaissadon arvo on hyvänä marjavuonna 144 milj. euroa tukkuhinnoin arvioituna.
- **MUTTA MIKÄ SE VOISIKAAN OLLA ALUEELLA PITKÄLLE JALOSTETTUINA TUOTTEINA?**

Marjat ja sienet merkittävä biotalouden raaka- ainepohja Kainuussa

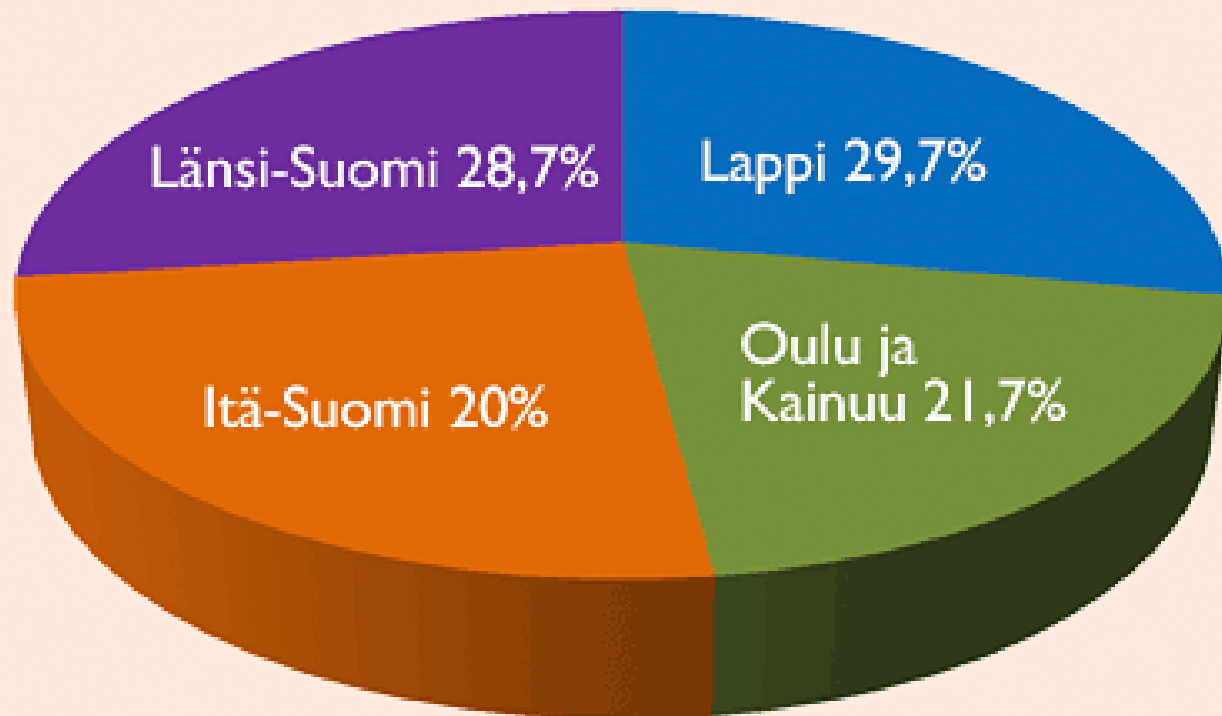
Marjat	Poimitaan Milj. Kg/v.	Arvo milj. €	Kokonaissato keskimäärin milj. kg/v.
Mustikka	2,4-2,5	3,8-3,9	16,2
Puolukka	3,2-3,4	4,3-4,5	24,6
Lakka	0,4-0,8	3,6-6,5	
Vadelma	0,4-0,5	2,0-2,2	
Karpalo	0,2	0,6-0,7	
Sienet	0,2		

Luonnonmarjojen poimintatulojen jakautuminen 2016

Lähde: MAVI/Suomen Gallup Elintarviketieto Oy

BRIDGES

Interreg Europe

PGI 00040 BRIDGES -projekti

- "Bridging competence infrastructure gaps and speeding up growth and jobs delivery in regions".
- Hankkeen tavoitteena on parantaa mukana olevien alueiden älykkään erikoistumisen toteutusta.
- Hankkeen kesto on viisi vuotta, alkaen 1.4.2016. Nyt ollaan siis menossa reilusti yli puolen välin.
- Hankkeen pääpartneri on Kainuun Etu Oy.

Lubelskie

BRIDGES –projektin alainen pilotti toteutukseen

- Projektin varoja on ohjattu pilottiprojektiin ”Transregional access to innovation on demand”
- Pilottiprojektia toteutetaan kolmella eri partnerialueella hakuun laitettavien miniprojektien kautta
- Pilottiprojektiin liittyvän hakukierroksen julkaisevat samanaikaisesti Kainuun liitto, Uudenmaan liitto ja ANKO (toimien tiiviissä yhteistyössä Länsi-Makedonian rakennerahastoviranomaisen kanssa)
- Hakuaika kestää maaliskuun 2020 loppuun saakka

Pilottiprojektin tavoitteet ja painotukset

BRIDGES
Interreg Europe

 European Union
European Regional
Development Fund

- Pilottitoimien tavoitteena on testata toteuttamisalueilla tutkimuksen ja liiketoiminnan välisiä ratkaisuja ja tukea alueellisen tutkimuksen kaupallistamista kansainvälistymisen ja alueellisen tuottavuuspohjan laajentamisen kautta.
- Priorisoidut tutkimuksen alat Kainuussa ovat
 - 1) biopohjaisen talouden tutkimuspohja marjateollisuuden sivuvirtojen ja marjauutteiden tuotteistamiseksi funktionaalisten elintarvikkeiden ja kosmetiikan tuotannossa
 - 2) sensorit ja kaikenlaisen materiaalin verkossa tapahtuva mittaustoiminta, joka tukee marjoihin liittyvää huippuosaamista.

Käytännön tietoa hakemisesta

- Kaikkiaan rahoitusta on myönnettävissä Kainuun miniprojekteihin 36 000€, **yksittäisen miniprojektin** summa voi projektien määrän mukaisesti olla **3 000€ - 6 000€**.
- Rahoitusta voidaan käyttää hakijaorganisaation palkkakuluihin
- Hakijana voi toimia tutkimusyksikkö ja/ tai tutkimus- ja teknologiansiirto-organisaatio (RTO)
- Hakuaika päättyy 31.3.2020
- Englanninkieliset hakemukset toimitetaan sähköisesti
- Katso hakukuulutus kokonaisuudessaan osoitteesta www.kainuunliitto.fi/kuulutus/bridges-miniprojektit
- Lisätietoja voit kysyä:
 - 1) aluekehitysjohtaja Jouni Ponnikas, Kainuun liitto, +358 40 5740 804, jouni.ponnikas@kainuu.fi
 - 2) projektipäällikkö Ninetta Chaniotou, Kainuun Etu Oy, +358 50 4026 921, ninetta.chaniotou@kainuunetu.fi